

Ústav romanistiky FF JU v Českých Budějovicích

Školitelský posudek na diplomovou práci

Název práce: **Conceptualizaciones y metáforas: fraseologismos somáticos. Análisis contrastivo entre español y checo**
Autorka práce: **Bc. Sandra Rozsnyová**
Vedoucí práce: **doc. Mgr. Miroslava Aurová, Ph.D.**

Předkládaná diplomová práce představuje vysoce zajímavý příspěvek z oblasti kognitivní lingvistiky, neboť nabízí zevrubnou kontrastivní analýzu sítě významů vybraných slov – *mano/ruka*. Autorka se pouští do srovnání konceptuálního pole těchto ekvivalentů důkladně opřena o relevantní literaturu pozoruhodné šíře; tato průprava ji dovoluje zhodnotit se tématu na velmi vysoké úrovni.

V teoretické části pojednává o základních pojmech a konceptech kognitivní lingvistiky, které příhodně doplňuje příklady daných výrazů použitých v různých významech, metaforických či metonymických, často vtisknutých do různých frazeologismů. Celá teoretická část představuje výbornou syntézu tématu relevantních aspektů a dovoluje vymezit oblast, která bude předmětem zájmu části empirické. Ta spočívá v zevrubném a kreativním rozboru různých významů a odkrytí podkladové metafor, přičemž autorce se daří na jedné straně proniknout do detailů, na druhé straně koncentrovat výklad do jasných a zevšeobecňujících útvarů. Oceňuji způsob, jakým autorka o dané tématice hovoří: synteticky, výstižně, v souvislostech, přitom zcela čtivě a příjemně pro příjemce.

Pracím z oblasti kognitivní lingvistiky bývá vytýkán určitý subjektivismus a nepodložené vývody; předkládaná práce však tímto rozhodně netrpí. Autorce se daří podávat výklad věcný, přičemž i její vlastní komentáře vykazují jasnou vnitřní logiku a konzistenci. Je třeba také ocenit práci s velmi obšírným vzorkem, která prozrazuje důkladné promýšlení – i přiznané pochybnosti – jednotlivých subvýznamů. Autorka totiž vstupuje do praktické části solidně vybavena teoretickým popisným aparátem a s předpřipraveným vzorkem frazeologismů obsahujících vybrané lexémy, které sdružuje do několika skupin podle metaforických obrazů ležících za jednotlivými výrazy v obou jazycích, přičemž postupuje od obrazů průhledných a – řekněme – fyzikálnějších po abstraktnější; autorka tak sleduje strukturu a pojetí známé z tradice založené autory Lakoffa y Johnsona. Jednotlivé obrazy jsou objasňovány a dávány do souvislostí. Zde bych chtěla zdůraznit, že tento směr lingvistiky, interpretační ze své povahy, klade nároky na udržení jisté systematickosti a vnitřní logiky. Z tohoto důvodu by některé interpretace mohly být odlišné u jiných autorů (a tudíž zde zpochybnitelné), nicméně pokud přistoupíme na logiku výkladu, který autorka nabízí a zřetelně formuluje, lze považovat její interpretace za zdárně zdůvodněné. Za velmi pozitivní aspekt, který prozrazuje autorčinu nekategoričnost a badatelskou pokoru, pak považuji i polemiku, kterou vede sama se sebou a přiznává vícero možností interpretace.

Naopak považuji za méně povedené to, že výtečně analyzovaný vzorek zůstává v závěru bez hlubších vyvození a mezijazykového srovnání.

Pro účely obhajoby pokládám následující otázku: jak může (zda vůbec) být asymetrie v metaforách mezi češtinou a španělštinou ovlivněna asymetrií v rovině lexikální? Mám na mysli *ruka* vs. *mano/brazo*?

Velkou devizou této práce je kultivovaný jazykový projev, dobrá formulace a velmi příjemné formální zpracování.

Dále bych chtěla podotknout, že na podobné téma existuje v odborné kognitivisticky zaměřené literatuře několik srovnávacích studií. Tato je nejen dalším příspěvkem, nýbrž si s nimi kvalitou a hloubkou zpracování nezádá; doporučuji autorce zvážit publikaci vybraných pasáží.

Závěr: Domnívám se, že Sandra Rozsnyová plnou měrou prokázala schopnost asimilovat odbornou literaturu, logicky, strukturovaně a příjemně pro příjemce představit zvolenou problematiku. Dále dokázala zvolit vhodnou metodu pro získání zkoumaného vzorku, vyhodnotit jej a vyslovit dobře zdůvodněné závěry. Proto s plnou zodpovědností tuto práci **doporučuji k obhajobě** a předběžně ji hodnotím známkou **výborně** s tím, že výsledná známka bude stanovena na základě obhajoby.

V Českých Budějovicích, 31. května 2021.

.....
doc. Mgr. Miroslava Aurová, Ph.D.